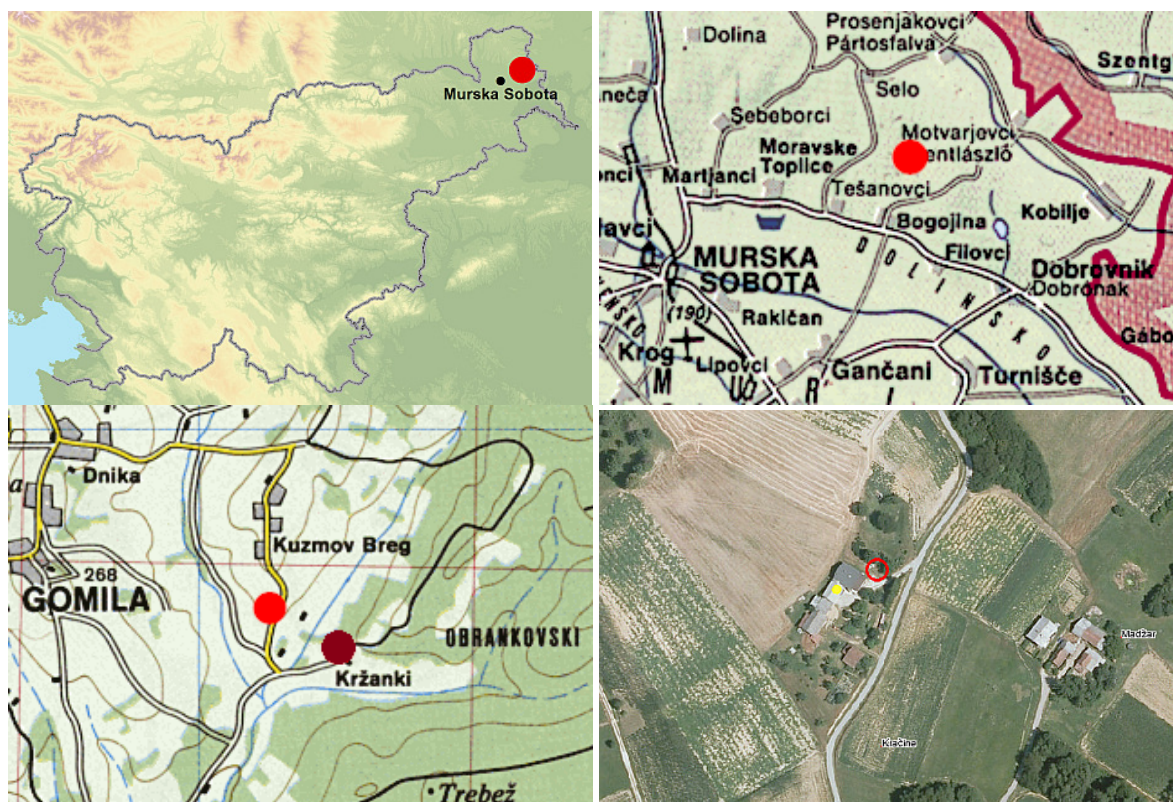

METEOROLOŠKA POSTAJA VUČJA GOMILA Meteorological station Vučja Gomila

Mateja Nadbath

Ena od enajstih meteoroloških postaj v Prekmurju je na Vučji Gomili, kraju na jugu Goričkega. To je hkrati ena od dveh meteoroloških padavinskih postaj v občini Moravske Toplice; druga je postaja Kančevci/Ivanovci.

Slika 1. Geografska lega meteorološke postaje (vir: Atlas okolja¹ in Interaktivni atlas Slovenije²)
Figure 1. Geographical position of meteorological station (from: Atlas okolja¹ and Interaktivni atlas Slovenije²)

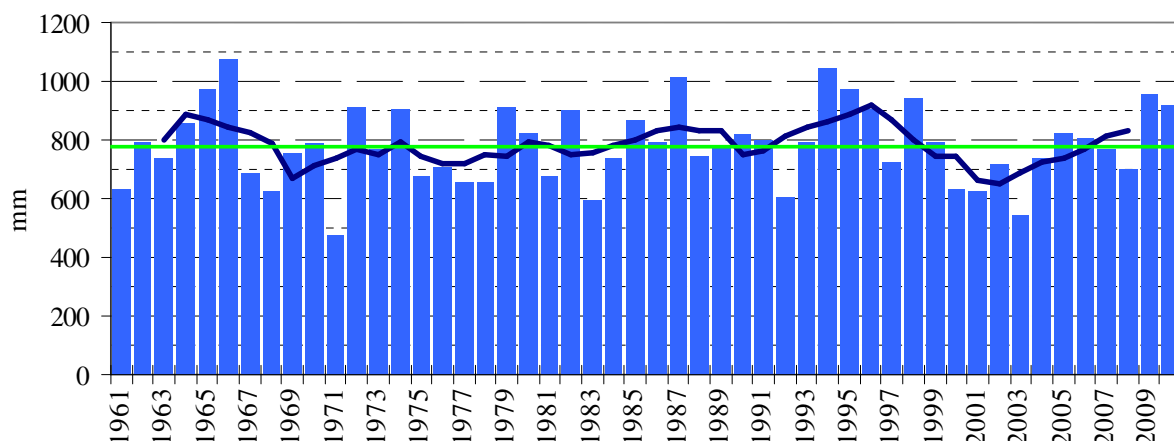
Meteorološka postaja je na nadmorski višini 226 m. Pluviometer je na dvorišču, 7 m severovzhodno od hiše. V okolici so posamezna drevesa, gospodarski objekti, njive in travniki. Lokacija opazovalnega prostora se je v obdobju januar 1948–maj 2011 spremenila le novembra 1983; na sliki 1 spodaj levo je s temno rdečo označena lokacija postaje v času 1948–november 1983.

Januarja 1948 je z meteorološkimi meritvami in opazovanji začel Mihael Šipoš, maja 1965 je z njimi nadaljevala Hermina Šipoš. Novembra 1983 sta delo prostovoljnega meteorološkega opazovalca začela opravljati Ernest in Zorica Jakiša, ki to delo vršita še danes.

Na padavinskih postajah, tudi na Vučji Gomili, vsak dan zjutraj ob 7., v poletnem času pa ob 8. uri, merimo višino padavin in višino snežne odeje ter novozapadlega snega; preko celega dne pa vršimo opazovanja atmosferskih pojavov in beležimo čas začetka ter konca vseh vrst padavin in pojavov.

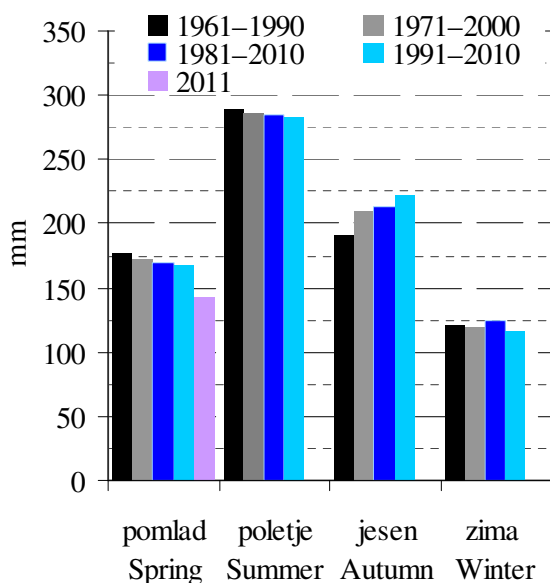
¹ Atlas okolja, 2007, Agencija RS za okolje, LUZ d.d.; ortofoto iz leta 2006 / ortofoto from 2006

² Interaktivni atlas Slovenije, 1998, Založba Mladinska knjiga in Geodetski zavod v sodelovanju z Globalvision

Slika 2. Letna višina padavin³ (stolpci) in petletno drseče povprečje (krivulja) v obdobju 1961–2010 ter referenčno povprečje (1961–1990, zelena črta)
 Figure 2. Annual precipitation³ (columns) and five-year moving average (curve) in 1961–2010 and mean reference value (1961–1990, green line)

779 mm padavin na leto je na Vučji Gomili in bližnji okolici povprečje v referenčnem obdobju (1961–1990), 788 mm je letno povprečje v obdobju 1971–2000, 792 mm pa v obdobju 1981–2010. Letno povprečje zadnjih dvajsetih let 1991–2010 je 791 mm.

Slika 3. Povprečna višina padavin po letnih časih⁴ in po obdobjih
 Figure 3. Mean seasonal⁴ precipitation per periods

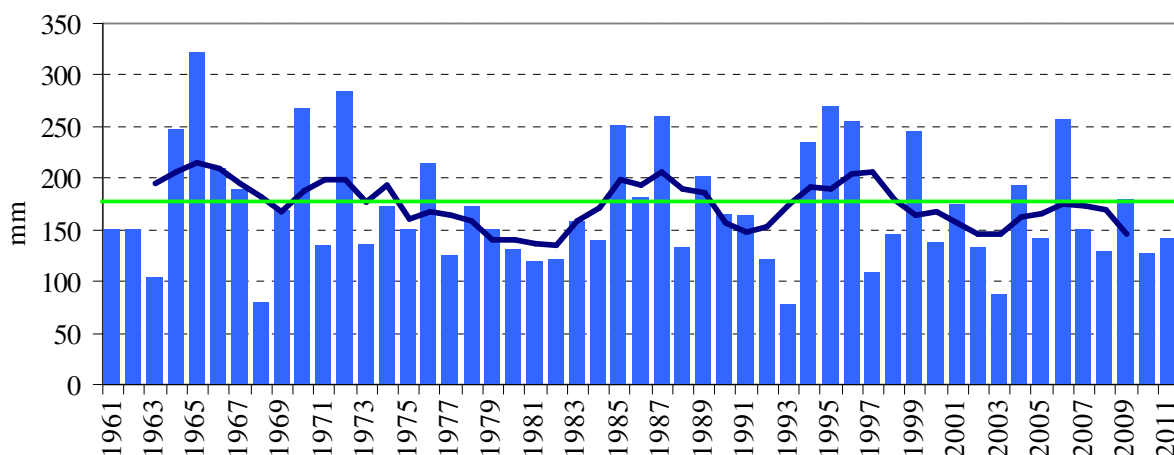
Od letnih časov je na Vučji Gomili najbolj namočeno poletje, v referenčnem obdobju (1961–1990) je povprečje 289 mm padavin; najmanj padavin običajno pade pozimi, referenčno povprečje je 121 mm (slika 4, črni stolpci).

V obdobjih 1971–2000, 1981–2010 in 1991–2010 omenjeno razmerje ostaja, je pa v primerjavi z referenčnim obdobjem opazen porast padavin jeseni in komaj zaznaven upad padavin spomladi, poleti in pozimi (slika 3).

Spomladi 2011 je na Vučji Gomili padlo 143 mm padavin, kar je 81 % referenčnega povprečja (sliki 3 in 4). Ravno toliko padavin smo namerili tudi spomladi 2005. Omenjeni leti se uvrščata na 17. mesto najbolj sušnih pomladí v obdobju 1961–2011. V tem obdobju je bila daleč najbolj sušna pomlad 1993, v treh pomladnih mesecih smo namerili le 79 mm; največ pomladnih padavin pa je bilo leta 1965, 323 mm.

³ V članku so uporabljeni in prikazani izmerjeni meteorološki podatki, ki so že v digitalni bazi, to je od leta 1961
 Meteorological data used in the article are measured and already digitized

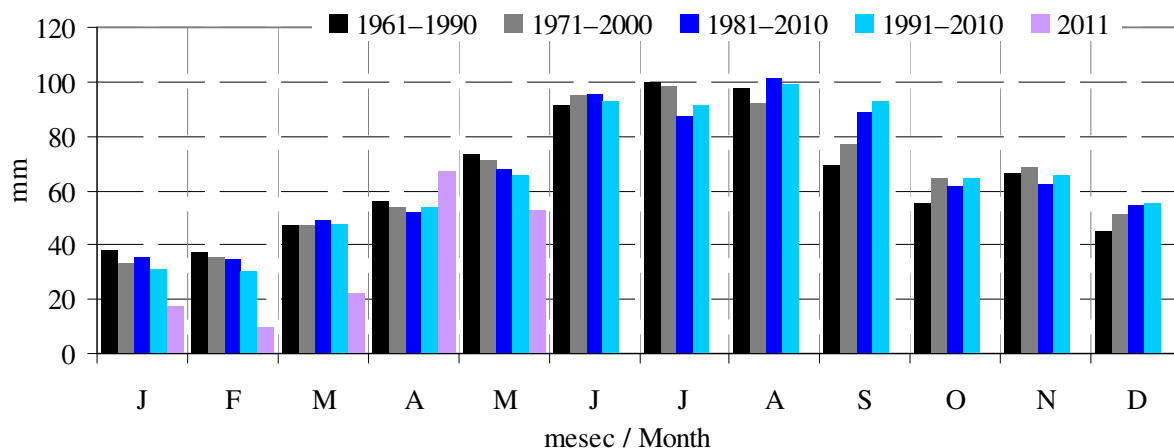
⁴ Meteorološki letni časi: pomlad = marec, april, maj; poletje = junij, julij, avgust; jesen = september, oktober, november; zima = december, januar, februar
 Meteorological seasons: Spring = March, April, May; Summer = June, July, August; Autumn = September, October, November; Winter = December, January, February

Slika 4. Pomladna višina padavin (stolpci) in petletno drseče povprečje (krivulja) v obdobju 1961–2011 ter referenčno povprečje (1961–1990, zelena črta)
 Figure 4. Precipitation in spring (columns) and five-year moving average (curve) in 1961–2011 and mean reference value (1961–1990, green line)

Julij je s povprečjem 100 mm najbolj namočen mesec leta v referenčnem obdobju 1961–1990, takoj za njim pa je avgust z 98 mm. V istem obdobju sta s povprečjem 38 mm najbolj suha meseca leta januar in februar. V obdobju 1971–2000 je najbolj namočen mesec leta še vedno julij s povprečjem 99 mm, v obdobjih 1981–2010 in 1991–2010 pa je to postal avgust s 114 mm oz. 99 mm; najbolj sušna meseca pa sta v vseh obdobjih januar in februar.

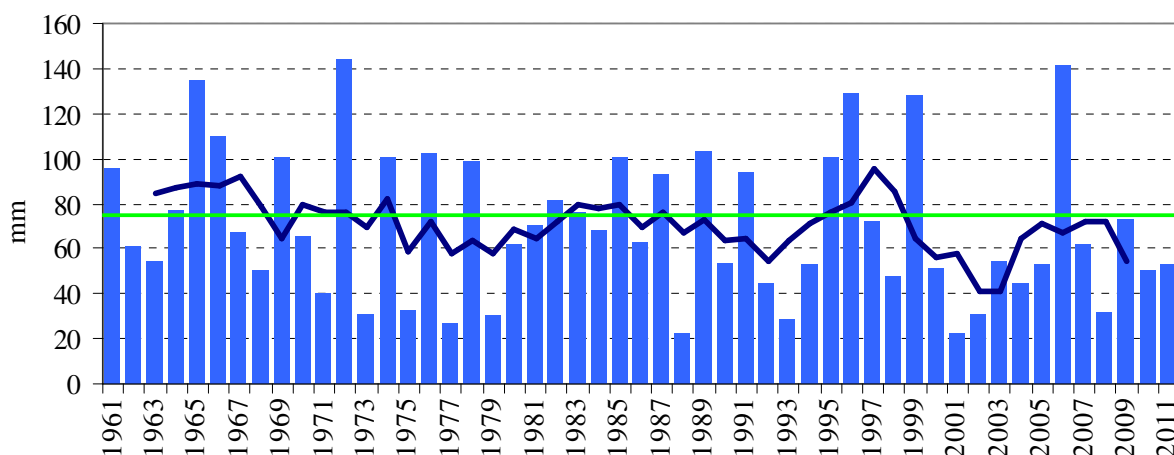
V povprečjih obdobjih 1971–2000, 1981–2010 in 1991–2010 v primerjavi z referenčnim je prav v vseh opazno zmanjšanje padavin januarja in februarja, malo manjši upad je aprila in maja ter njihov porast septembra, oktobra in decembra, v ostalih mesecih so povprečne višine padavin blizu pripadajočega referenčnega povprečja.

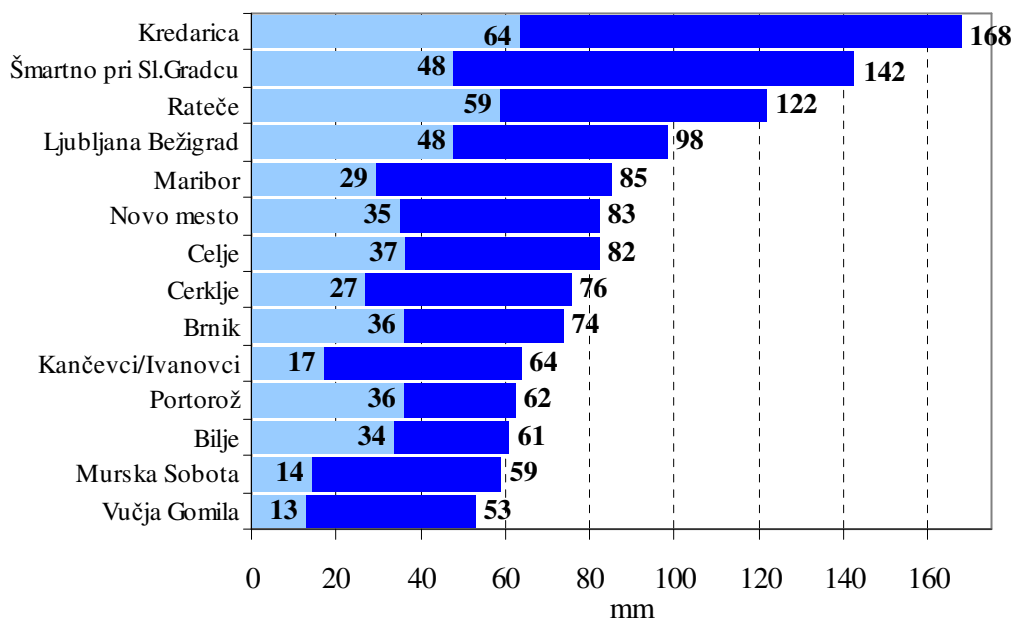
Slika 5. Povprečna mesečna višina padavin po obdobjih in višina padavin v prvih petih mesecih leta 2011
 Figure 5. Mean monthly precipitation per periods and precipitation in the first five months of year 2011

Maja 2011 smo na Vučji Gomili namerili 53 mm padavin (slike 5, 6 in 7), kar je 71 % referenčnega povprečja. Majsko referenčno povprečje padavin je 74 mm, v obdobju 1971–2000 je majsko povprečje 71 mm, v obdobju 1981–2010 pa 68 mm. V obdobju 1961–2011 je bil najbolj suh maj 1988 z 22 mm, najbolj namočen pa maj 1972 s 144 mm.

Majska višina padavin izmerjena na Vučji Gomili je med izbranimi postajami (slika 7) najnižja, za primerjavo: na postaji Kančevci/Ivanovci smo namerili 11 mm več padavin, v Ratečah in na Kredarici pa je v enem samem dnevu padlo več padavin, kot na Vučji Gomili v celem mesecu.

Slika 6. Majska višina padavin (stolpci) in petletno drseče povprečje (krivulja) v obdobju 1961–2011 ter referenčno povprečje (1961–1990, zelena črta)
 Figure 6. Precipitation in May (columns) and five-year moving average (curve) in 1961–2011 and mean reference value (1961–1990, green line)

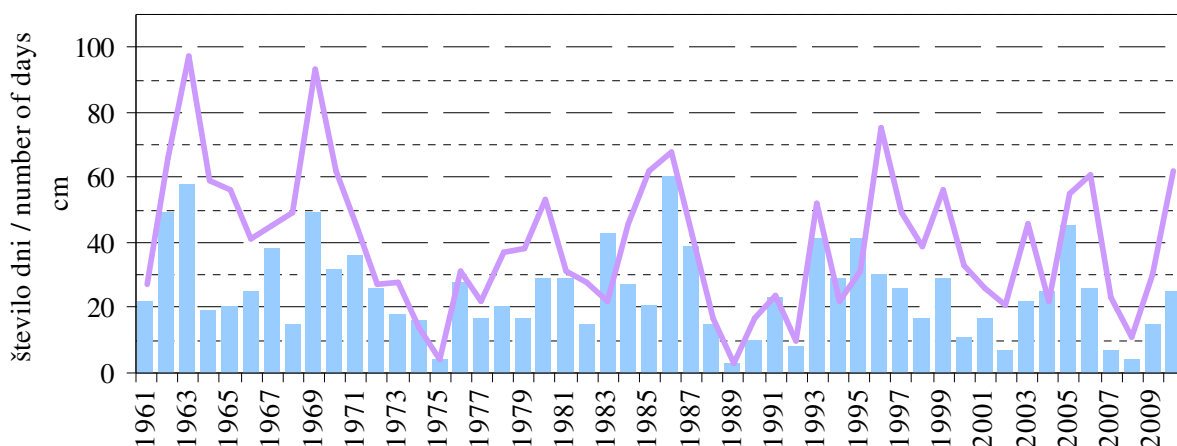

Slika 7. Mesečna višina padavin in najvišja dnevna višina⁵ padavin (svetlo moder del paličice) maja 2011 na izbranih meteoroloških postajah in na Vučji Gomili
 Figure 7. Monthly precipitation and maximum daily precipitation⁵ (light blue bar) in May 2011 on chosen meteorological stations and in Vučja Gomila

Največ padavin v enem dnevu smo maja 2011 na Vučji Gomili namerili 2. v mesecu in sicer 13 mm (slika 7, svetlo moder del paličice). V obdobju 1961–maj 2011 je bila majska najvišja dnevna višina padavin izmerjena 20. maja 1969, 57 mm; doslej najvišja dnevna višina padavin pa je bila izmerjena 29. junija 1994, 96 mm. V tem istem obdobju je 27-krat najvišja izmerjena dnevna višina padavin presegla 50 mm.

⁵ Dnevna višina padavin je vsota padavin od 7. ure prejšnjega dne do 7. ure dneva meritve; višina je pripisana dnevu meritve.

Daily precipitation is measured at 7 o'clock AM and it is 24 hour sum of precipitation. It is assigned to the day of measurement.

Slika 8. Letno število dni s snežno odejo⁶ (krivulja) in najvišja snežna odeja (stolpci) v obdobju 1961–2010
 Figure 8. Snow cover duration⁶ (curve) and maximum snow cover depth (columns) in 1961–2010

Na Vučji Gomili je v povprečju referenčnega obdobja na leto 41 dni s snežno odejo, 34 dni je letno povprečje za obdobje 1971–2000 in 36 dni za obdobje 1981–2010 ter še en dan več je povprečje za obdobje 1991–2010. Leta 2010 je bilo s snegom 62 dni. Prvi sneg običajno zapade novembra, do sedaj je snežna odeja obležala dvakrat že oktobra in sicer leta 1966 in 2003, obakrat le za en dan. Najpogosteje je zadnja snežna odeja v marcu, v obdobju 1961–2010 je bilo 7 aprilov s snežno odejo, nazadnje sta bila dva dneva s snežno odejo aprila 1997.

Preglednica 1. Najvišje in najnižje letne, mesečne in dnevne vrednosti izbranih meteoroloških parametrov v obdobju 1961–maj 2011

Table 1. Extreme values of measured yearly, monthly and daily values of chosen meteorological parameters in 1961–May 2011

	največ maximum	leto / datum year / date	najmanj minimum	leto / datum year / date
letna višina padavin (mm) annual precipitation (mm)	1073	1966	477	1971
mesečna višina padavin (mm) monthly precipitation (mm)	270	julij 1972	0	januar 1964, februar 1998, 2001, oktober 1965, 1995
dnevna višina padavin (mm) daily precipitation (mm)	96	29. junij 1994	0	—
najvišja višina snežne odeje (cm) maximum snow cover depth (cm)	60	11. februar 1986	3	8. januar 1989, 23. november 1989
najvišja višina novozapadlega snega (cm) maximum depth of fresh snow (cm)	36	23. november 1971, 10. februar 1986	0	—
letno število dni s snežno odejo annual number of days with snow cover	97	1963	3	1989

SUMMARY

Meteorological station Vučja Gomila is located at elevation of 226 m, in the northeastern part of Slovenia. It has been established in January 1948. Since 1948 precipitation and snow cover have been measured and meteorological phenomena have been observed. Ernest and Zorica Jakiša have been meteorological observer on the station since November 1983.

⁶ Dan s snežno odejo je, kadar snežna odeja pokriva več kot 50 % površine v okolici opazovalnega prostora
 Day with a snow cover is when 50 % of surface in the surrounding of observing site is covered with snow